

Съдържание

1. Промяна на глобалния газов порядък
2. Кипър: дългото чакане за празнуване
3. British Petroleum назначава бившия председател на Statoil
4. Перспективи пред руския газ в Европа
5. DEPA ще вземе участие в изпитанията на FSRU в Александруполис
6. Италианската компания Edison ще купува газ от Шах Дениз
7. Обемите на Klaipeda /Клайпеда за LNG продължават да се плъзгат
8. Загуба на контрол: защо на Русия ще бъде трудно да координира износа на газ

Newsletter Content

1. Changing Global Gas Order 2.0
2. Cyprus: long wait for celebration
3. BP names former Statoil, BG head as next chairman
4. Перспективи российского газа в Европе
5. DEPA to take part in Alexandroupolis FSRU market test
6. Italy's Edison to buy gas from Shah Deniz
7. Lithuania: Klaipeda LNG regas volumes continue to slide
8. Потеря контроля: почему России будет трудно координировать экспорт газа

Промяна на глобалния газов порядък

APRIL 23, 2018, BY DR. TIM BOERSMA, DR. TATIANA MITROVA AND AKOS LOSZ,
energypolicy.columbia.edu

ПОСЛЕДНИ ПРОМЕНИ В ПРЕДЛАГАНЕТО

Миналата година отново потвърди, че природният газ не е изправен пред реални ограничения на ресурсите. Основното предизвикателство е да се реализират огромните запаси от природен газ в условията на предизвикателна инвестиционна среда, все по-строга програма за въглеродните емисии и все по-голямо нетърпение от страна на обществеността към темпа на преход към нисковъглеродна икономика. Проблемът с осигуряването на приходи е може би по-видим, отколкото с ниския брой на окончателните инвестиционни решения /FID за новите проекти за втечняване на природен газ. Сравнително малкият (3.4 mtpa) проект Coral FLNG /плаващо съоръжение за втечнен природен газ –FLN; Тези технологично усъвършенствани плавателни съдове са закотвени над офшорните полета за природен газ и се използват за добив, втечняване и съхраняване на природния газ в морето/ в Мозамбик беше единственият проект, който достигна FID през 2017 г., като отбеляза втора поредна година на понижена инвестиционна активност. Няма големи

международни проекти за тръбопроводи, достигнали до окончателно инвестиционно решение през 2017 г., въпреки че Gazprom започна строителството на Турски поток миналата година, без ясни FID и някои разрешителни, които все още липсват от турска страна за трасето на тръбопровода на сушата .

Бавно, но сигурно сегашната вълна от нови проекти за втечняване - най-вече от САЩ и Австралия - идва на пазара. Shell открива проект в Австралия, Cove Point в САЩ започна работа в началото на 2018 г., а руският Yamal LNG влезе в експлоатация в края на 2017 г., по график и по бюджет, за изненада на много първоначални скептици в индустрията.

Държавната компания Qatar Petroleum удвои предишните си планове за разширяване и сега се стреми да увеличи капацитета си за износ до 100 mtpa (от 77 mtpa днес). Разширяването ще затвърди позицията на Катар като най-големият износител на LNG в света през по-голямата част от следващото десетилетие и и най-вероятно ще включва партньори от групата на най-големите, заедно със Shell, Total и Exxon Mobil, за които се говори, че са сред вероятните кандидати.

Няколко конвенционални газови проекта са се придвижили напред в допълнение към LNG. Развитието на находището Zohr в Египет и - заедно с други ресурси в Средиземноморието - скоро ще даде възможност на Египет отново да се превърне в нетен износител на LNG. Руският "Газпром"

продължи да изнася рекордни обеми газ на европейския пазар, благодарение главно на нарастващата продукция от новия район за добив Yamal, възстановяването на европейската икономика, по-строгите екологични норми в Европейския съюз и нарастването на глобалните цени на въглищата. "Газпром" разполага с огромна ресурсна база с ниски разходи и компанията е в добра позиция да продължи да увеличава добива, ако пазарните условия (и политическият климат) дадат възможност за допълнителен износ за Европа. Добивът на природен газ в Китай продължава да расте бързо, главно задвижван от конвенционалния газ за момента. Добивът на шистов газ също може да доведе до съществено увеличение в близко бъдеще, въпреки че първоначалните оценки на китайския потенциал за шистов газ бяха прекалено оптимистични. В очакване на повече обеми за производство на материали, Sinopec сега търси изграждане на предприятия за втечняване, за да превърне вътрешния шистов газ в LNG за регионалния пазар.

ЩЕ ПРОДЪЛЖИ ЛИ ТЪРСЕНЕТО НА ГАЗ ДА ИЗНЕНАДВА?

Търсенето на природен газ и особено на LNG изненада повечето анализатори в посока нагоре. Важен въпрос е до каква степен този силен растеж на търсенето може да продължи.

Китай е може би най-внимателно наблюдаваният двигател на търсенето в момента, след забележителна година /2017

г. на процъфтяваща консумация на природен газ и внос на втечнен природен газ. Прогнозите изглеждат доста възходящи през следващите няколко години, тъй като китайското правителство остава твърдо решено да почисти въздуха и има амбициозни цели да увеличи до 2020 г. дела на газа в енергийния микс до 10% от около 7% днес. Трябва обаче да отбележим, че усилията на Китай да замени въглищата с газ са съсредоточени основно в жилищния и индустриалния сектор, докато в производството на електроенергия Китай преминава от подкритични въглища към въглища с по-висока ефективност и по-ниски емисии, отколкото от при преход от въглища към газ.

Индия, която понякога се смята за следващия Китай, когато става въпрос за търсенето на втечнен природен газ, има още по-амбициозни цели от Китай, като се стреми към 15% дял на природния газ в първичния енергиен микс до 2022 г. Индия обаче, е изправена пред много повече трудности при постигането на амбициозните си цели, затова анализаторите тълкуват настоящите цели като амбициозни, вместо да ги приемат буквално. Няма недостиг на задържано търсене на газ в Индия, но връзката надолу по веригата е реален проблем, причинен главно от бюрокрация, регулаторни конфликти между държавните и централните правителства, противопоставяне на строителството на тръбопроводи от земеделските производители и недостиг на капитал при бедни газови комунални услуги. Докато наскоро обявеният правителствен план за

изграждане на 11 нови терминала за регазификация през следващите седем години звучи впечатляващо, трябва да се има предвид, че две от четирите съществуващи инсталации за внос на втечен природен газ в Индия работят значително под капацитета в резултат на затруднения в инфраструктурата. Вярва се, че търсенето на Индия в областта на природния газ и LNG е изключително ценово чувствително, така че еволюцията на вносните цени на втечен природен газ би могла да промени основно прогнозата за търсенето в Индия в кратък срок.

Едно от забележителните развития през последните няколко години е бързото нарастване на търсенето на втечен природен газ в група от нови и нововъзникващи страни, внасящи LNG, водени от Пакистан, Египет и Йордания, сред много други. Новите и нововъзникващите вносители най-вероятно ще останат важни двигатели на растежа на търсенето на втечен природен газ.

Разпределението на LNG в малък мащаб може да помогне на малките и отворени фрагментирани пазари за втечен природен газ, без да е необходимо да се изградят интензивни тръбопроводни мрежи. Устройството за внос на втечен природен газ в Клайпеда в Литва илюстрира, че дистрибуцията в малък мащаб може да разшири обхвата на предлагане на съществуващи терминали за внос, извън националните граници. Разпределянето на LNG с камиони и малки плавателни съдове в момента обслужва търсенето в трите

балтийски държави, както и в Северна Полша. С допълнителна инфраструктура, Финландия и Швеция ще могат да се възползват и от втечен природен газ в Литва.

Макар че повечето анализи за динамиката на търсенето на газ са насочени към сектора на електроенергията, което представлява огромната част от нарастването на търсенето на газ през последните две десетилетия, анализаторите отбелязват важна промяна в бъдещото нарастване на търсенето на газ от производството на електроенергия и към промишлеността в следващите десетилетия. Както IEA, така и BP подчертаха тази тенденция в последните си енергийни прогнози, отбелязвайки, че индустриалният сектор ще бъде основният двигател на глобалното нарастване на търсенето на газ до 2040 г., особено в периода между 2016 и 2025 г. Промисленото търсене на газ се подхранва от продължаващата индустриализация в развиващата се Азия, от разширяването на нефтохимическата промишленост в Северна Америка и от Близкия изток и от смяната на горивата в много части на света. В същото време понататъшното нарастване на търсенето на газ се възпрепятства от конкуренцията както от въглища, така и от възобновяеми източници в сектора на производството на електроенергия, поне в средносрочен план.

**ПЪЛНИЯТ ТЕКСТ НА
ЕКСПЕРТНИЯ АНАЛИЗ Е
ДОСТЪПЕН ТУК**

Кипър: дългото чакане за празнуване

Gerald Butt, 19 April 2018, petroleum-economist.com

Нарастващата перспектива за продажба на природен газ от Източното Средиземноморие повдига надеждите на Кипър за намиране на пазар, въпреки турските заплахи

Низ от последните събития в офшора на Източното Средиземноморие увеличават възможността да се намери газ извън Кипър. Находището Aphrodite в блок 12, разположено на 160 километра южно от острова, съдържа 5 трилиона кубически фут (140 милиарда кубически метра) природен газ. Операторът Noble Energy не успя да приеме окончателно инвестиционно решение, защото не намери пазар, който би оправдал разходите за разработване на сравнително малко откритие на дълното на 2 000 метра морска дълбочина.

Noble също е с бавен напредък в намирането на пазари за двете си операции в офшора на Израел, находището Tamar (с резерви от 11 трилиона куб. фута) (310 милиарда куб.м) и гигантското поле Leviathan (22 трилиона куб. фута). Но в изненадващ ход през февруари Noble обяви сделка за продажбата на 700 млн. кубически фута дневно на Dolphinus Holdings, частна компания в Египет, от края на 2019 г. Тогава ще започне добива от находището Leviathan.

Въпреки, че все още не е ясно, как газът ще достигне до Египет, сделката породи надежди, че Noble може да свърже природния газ от Aphrodite с египетското съвместно предприятие - като по този начин ще позволи на компанията да вземе окончателно инвестиционно решение/FID. Египет заяви, че определено иска да внася кипърски газ и има няколко съвместни заседания по този въпрос. Но все още се очаква споразумението за продажба и покупка на газ.

Навсякъде в офшорния Кипър властите чакат да чуят подробните резултати от откритията на Eni в перспективата на Calypso, в Блок 6. Има някои предположения и очаквания, че находката може да бъде сравнима с тази, направена от Eni в находището Zohr от 30 трилиона куб.фута в офшора на Египет. Откритието в Zohr, в неизвестен преди това карбонат, предизвиква огромен интерес към съседни блокове от Кипърската морска граница.

Всички наскоро публикувани положителни новини за Кипър бяха частично засенчени от реакцията на Турция за това, което се случва в кипърските води. Турция не признава морските граници, договорени от Кипър и останалите източно-средиземноморски съседи. Вместо това настоява, че някои от кипърските блокове лежат на нейния континентален шелф. Също така се твърди, че подводното изследване трябва да изчака обединението на острова - северната половина се управлява с подкрепената от Турция, но международно непризната администрация.

Когато сондажният кораб на Eni Saipem 1200 завърши работата си в блок 6 на югозапад от Кипър, той отплава към блок 3 на югоизток, където италианската компания е оператор. Но като се доближи до мястото за сондиране Souria(сепия), турските военни кораби блокираха пътя му, заявявайки, че са в ход военни учения. Турция заплаши, че ще използва сила, ако сондажният кораб не спре. По-късно Saipem 1200 се премести на друго място.

Eni отложи плановете за сондиране в блок 3 с надеждата, че може да бъде постигнато дипломатическо решение. Европейският съюз призова Турция да "прекрати тези действия" и подчерта правото на Кипър да "изследва и експлоатира своите природни ресурси в съответствие с европейското и международното право".

До този момент Турция не е проявила склонност да променя отношението си. Президентът Реджеп Тайип Ердоган заяви, че без съгласието на Турция и турската кипърска администрация в Северен Кипър, "не могат да се предприемат никакви стъпки в Източното Средиземноморие".

Понастоящем изглежда малко вероятно, Турция да предприеме военни действия. Фактът, че ExxonMobil е един от офшорните оператори в Кипър означава, че Турция ще трябва да се бори с евентуалната реакция на САЩ, ако една американска компания се окаже засегната и губи. Въпреки това, дори заплахата от сила и присъствието на турски военни кораби в кипърските води разваля атмосферата за това, което Кипър се надява

скоро да бъде празник. За деня, когато природният газ на острова намери пазар.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА СЕ ВИДИ [ТУК](#).**

British Petroleum назначават бившия председател на Statoil, BG

April 27, 2018, kalkanishenergy

BP Plc обяви в края на април, че от 1 януари 2019г. Helge Lund ще наследят Carl-Henric Svanberg като председател, след "обстойно" проучване, съобщи Kalkanish Energy.

Г-н Lund, който е и председател на компанията Novo Nordisk AS в Дания, веднага ще се оттегли от ръководството си в Schlumberger. Той ще се присъедини към борда на BP като кандидат-председател и член на борда на директорите на 1 септември 2018 г.

В изявление на BP се каза, че търсенето на нов председател е проведено от пълноправен съвет, ръководен от Ian Davis, създавайки "впечатляващ" списък от различни кандидати от Великобритания, континентална Европа и САЩ

Изпълнителният директор Bob Dudley похвали председателя Svanberg за силната

му подкрепя и ясна визия през последните девет години, ръководейки борда през "най-мрачните дни на British Petroleum в този период на растеж и модернизация".

"Убеден съм, че г-н Helge, с останалата част от борда, ще предостави на компанията добро управление и стратегическо ръководство, докато продължаваме да растем и да се адаптираме в енергийния преход", добави той.

Lund и Dudley се познават, поне от 10 години, Lund изпълнява ролята на главен изпълнителен директор на BG Group през 2016 г., когато компанията се слива със Shell. Той се присъединява към BG от Statoil, където е бил президент и главен изпълнителен директор в продължение на 10 години, започвайки през 2004 година.

Промяната идва, тъй като петролната индустрия преминава към бързо променяща се среда, докато светът се фокусира върху посещането на "двойното предизвикателство" – на повече енергия с по-малко емисии, отбеляза Svanberg.

"Helge има водеща роля в решаването на тези проблеми, а самият той има отворен и ориентиран към бъдещето подход", добави Dudley.

Новият председател заяви, че е "огромна привилегия" да бъде помолен да ръководи опитен и разнообразен съвет. "British Petroleum постигна успех през времето на предизвикателен период, под силното и ангажирано ръководство на Carl-Henric и

Bob. Очаквам с нетърпение да работя с Bob и неговия екип, докато са обърнати към променящия се енергиен пейзаж", каза Lund.

Анализаторите смятат, че назначението е положително, като се има предвид експертните познания на Lund, и операциите, които остават основният двигател на приходите в BP.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА СЕ ВИДИ [ТУК](#).**

Перспективи пред руския газ в Европа

*«Нефть России», 07.05.18, Сергей Комлев,
Леонид Логинов*

Консумацията на газ директно зависи от фактора температура и време, който, както е известно, е трудно предсказуем. Това е причината, поради която "Газпром" тази зима постави поредния рекорд за доставка на течно гориво за европейските страни.

Факторът климатично време
Абсолютният рекорд за потреблението на газ в Европа е през 2010 г., когато реалното потребление се оказа 5.3% по-високо от това, което се отчита при нормални метеорологични условия. Най-ниското ниво на потребление през последните години е през 2014 г., когато отклонението от климатичната норма беше -5,7%. През

последните четири години факторът време продължи да оказва неблагоприятно въздействие върху потреблението на природен газ в Европа, въпреки че степента на това негативно въздействие намаля.

В началото на 2018 г. факторът време внезапно излезе на преден план. След неприятния януари, февруари до март, в Европа идват два фронта от студен въздух. Въпреки факта, че има нараснало търсене на газ и в европейската част на Русия, "Газпром" в пълен обем удовлетворява заявките на европейските потребители за газ по време на необичайно студеното време.

Тъй като нито един от основните доставчици на газ по тръбопровод през студения период не може да увеличи значително обемите, събитията от февруари до март ясно показаха, че "Газпром" е и остава основният доставчик на газ за европейския пазар, демонстрирайки сезонна гъвкавост.

Така, средните дневни доставки на Норвегия през февруари тази година са били по-ниски от доставките през януари и възлизат на 381,5 милиона кубически метра на ден, а дневните обеми на предлагането по време на пиковото търсене (22-28 февруари) са в диапазон под средното дневно. Изглежда, че норвежците тази година няма да могат да повтарят рекорда от 2017 година.

Доставките от Алжир през февруари 2018 г. възлизат на 130 милиона кубически метра на ден, докато обемите през периода на пиковото търсене са били на ниво среднодневни доставки и само с 1% по-високи от средните дневни стойности от февруари 2017 г.

Студеното време в Европа също показва уникалните предимства на газопровода в сравнение с възможността LNG да покрие пиковото сезонно търсене. Естеството на доставките на LNG на отделни части очевидно ограничава възможностите му в това отношение.

Изглежда, че скокът на спот цените в края на февруари-началото на март направи привлекателно пренасочването на газовите превозвачи от Азия към Европа. Но доставка на LNG от САЩ отнема най-малко две седмици и затова, да прогнозираш влизане в желан ценови диапазон е доста трудно и сложно. В резултат на това през февруари нито един танкер от САЩ не дойде в Европа. На фона на неспособността на конкурентите да осигурят гъвкавост по отношение на обемите, през февруари 2018 г. "Газпром" поставя мега-рекорд на доставки от 17,4 милиарда кубически метра газ, което е с 7% по-високо в сравнение с предходния рекорд от февруари миналата година. За 10 последователни дни Газпром актуализира историческите данни за дневните доставки, а на 2 март достигна 713,4 милиона кубически метра газ.

Възможно ли е студът през февруари-март 2018г. да означава, че периодът на меките зими е приключил? Нека не бързаем с изводите. Поддръжниците на изменението на климата, които го разбират само като прогресивно затопляне, и техните опоненти, скептици, имат сериозни аргументи. Искане се майката-природа да отговори, преди да започнат необратимите процеси на отказ, да се използва природен газ в Европа, както е

замислено в плановете за декарбонизация на европейската икономика за периода 2040-2050 г.

Ако факторът време през последните години е повлиял неблагоприятно на използването на газ в Европа, тогава какво в последните три години доведе до възстановяване на потреблението на газ в Европа?

Отчитаме положителната роля на процесите на икономическото възстановяване на европейските страни след кризата през 2008 г., но още по-важно е нарастващото търсене на газ в сектора на топлинната енергия, особено през 2016г. и 2017г. Така, че през 2017 г. потреблението на газ в сектора на производство на електроенергия в далечните европейски страни се увеличава с 7.6% поради по-ниските доставки на електроенергия от атомните централи в Германия и Франция, както и значително намаляване на производството на водноелектрическите централи в редица южни европейски страни (Испания, Италия, Португалия, Турция) през лятото.

Важно е да се отбележи, че на фона на спад в добива на природен газ в Европа, възстановяването на търсенето за него в размер на 83 милиарда кубически метра за последните три години е осигурено приблизително 60% за сметка на допълнителните доставки на газ по тръбопровод от Руската федерация.

През 2009 г. ЕС обяви като свой приоритет в енергината си политика намаляване на така наречената зависимост от руския газ. В резултат на това, от приоритетните инфраструктурни проекти от "общ интерес" на ЕС бяха изключени всички проекти, включващи руски газ. Въпреки това "Газпром" непрекъснато увеличава своя дял на европейския пазар от 23% през 2010 г. на 34,2% през 2017 г., т.е. с повече от 11 процентни пункта.

Известно е, че една и съща цел - намаляване на зависимостта от вносни енергийни носители, по-специално от Руската федерация - може да се постигне непряко, като се осигурят изкуствени конкурентни предимства за алтернативните видове енергия. Ако ЕС не успя да намали зависимостта си от руския газ, като диверсифицира доставките, значителен напредък в намаляването на тази зависимост беше постигнат чрез политиката за декарбонизация.

За да се оценят щетите, нанесени на интересите на Руската федерация, да се обърнем към историческите прогнози за потреблението на газ в Европа, направени преди началото на ерата на масово навлизане на възобновяемите енергийни източници. Ако погледнете в историческите прогнози на международната консултантска компания Purvin & Gertz от 1997 г., може да видите, че нейната прогноза е достатъчно точна за 2005 г., но през 2015 г. отклонението на прогнозата от фактите е значително.

Сравнявайки прогнозата с фактическите данни, може да направим извод, че Европа успешно е заместила - с помощта на ВЕИ - почти 300 милиарда кубически метра газ, като примерно, половината е изгубен внос, включително и руски газ. Бъдещето на руския газ в Европа ще зависи от това, какво място ще заеме в неравностойното съревнование с ВЕИ. Яснотата по въпроса, ще има ли допълнително потвърждение хипотезата за глобалното затопляне, или изменението в климата ще се развива по съвсем различен сценарий, би трябвало да внесе климатичният фактор/времето.

ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА Е
ДОСТЪПЕН [ТУК](#).

DEPA ще вземе участие в изпитанията на FSRU в Александруполис

May 4, 2018, Ingworldnews.com

Гръцката държавна фирма DEPA подписа споразумение с компанията Gastrade за участие в пазарния тест, който ще се проведе през следващите месеци за проекта за терминал за втечен природен газ в Северна Гърция.

Споразумението е продължение на сделката за сътрудничество, което осигурява участие на Dera в проекта за FSRU Александруполис чрез участието в акционерния капитал на Gastrade.

Проектът, предложен за района на Александруполис, Гърция, ще осигури нови количества природен газ за доставките за гръцките и регионалните пазари на Югоизточна Европа, предлагайки нови източници и маршрути за доставка на природен газ, като същевременно повиши сигурността на доставките в Гърция и балканските пазари и подобри надеждността и гъвкавостта на гръцката национална газова преносна система и на регионалните и трансевропейските газови мрежи.

Проектът ще включва разполагането на плаващо съоръжение за съхранение и регазификация (FSRU), което ще бъде експлоатирано и поддържано от базирания в Монако превозвач GasLog, който вече е обезпечил 20% акционерно участие в Gastrade.

Плаващото съоръжение за съхранение и регазификация ще има капацитет за съхранение от 170 000 кубически метра и ще може да регазифицира 400 кубически метра втечен природен газ на час.

ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА Е
ДОСТЪПЕН [ТУК](#)

Италианската компания Edison ще купува газ от Шах Дениз

19 April 2018, azernews.az

Испанската компания Gas Natural Fenosa прехвърли на италианската компания Edison задълженията си по сделката за продажба на газ в рамките на проекта Shah Deniz 2.

Държавната петролна компания SOCAR в Азербайджан съобщи, че на церемонията по прехвърлянето на задълженията в Баку, на 18 април, присъстват представители на SOCAR, Азербайджанската газопреносна компания (AGSC), Edison и Gas Natural Fenosa.

Edison получи правото да доставя газ в рамките на проекта Shah Deniz 2 за период от 25 години. Газовите доставки ще започнат през 2020 г. след завършването на изграждането на Транс-Адриатическия газопровод (TAP).

Тази стъпка е част от голямо споразумение за закупуването на газоразпределителната мрежа Gas Natural Vendita Italia от Edison. Прехвърлянето на правото да се продава газ от Shah Deniz 2 от Gas Natural Fenosa до Edison е едно от ключовите условия на тази сделка.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА
МОЖЕ ДА ВИДИТЕ [ТУК](#)**

Обемите на Klaipeda /Клайпеда за LNG продължават да се плъзгат

May 9, 2018, lngworldnews.com

Обемите на втечнения природен газ в първия и единствен терминал за внос в Литва в пристанище Клайпеда през април спаднаха с 19,9% спрямо същия период на миналата година.

Klaipėdos Nafta, операторът на терминала за втечнен природен газ, съобщи, че през април съоръжението е обработвало и презарежда 1.15 тераватчаса (TWh) в сравнение с 1.43 TWh през миналата година. Това е третият месечен спад през тази година за тези обеми.

През януари-април общата сума на втечнения природен газ през терминала възлиза на 2,25 TWh в сравнение с 2,97 TWh през същия период на миналата година.

Klaipėdos Nafta обясни, че по-ниската активност в съоръжението за внос на втечнен природен газ се дължи на по-ниския капацитет, запазен от крайните потребители. Доставките до терминала за втечнен природен газ в Литва са разделени между Litgas, част от държавно контролираните енергийни групи Lietuvos Energija, Lietuvos Dujų Tiekimas и литовския производител на торове Achema.

Приходите, идващи от презареждане и претоварване от Höegh LNG към FSRU Independence, използван като първият терминал за внос в Литва в пристанище Клайпеда, също се понижиха.

Операциите за втечен природен газ в Клайпеда са събрали 5,1 млн. евро миналия месец, надолу с 6,7% на годишна база, докато през четиримесечния период съоръжението за втечен природен газ е спечелило 21,8 млн. евро - спад от 9,2% в сравнение с 2016 г.

Литва, най-голямата от трите балтийски държави, започна да внася LNG през декември 2014 г. Със съоръжението FSRU, понастоящем, Литва си осигурява около половината от своите газови нужди, а останалата част е от руския "Газпром".

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА
МОЖЕ ДА ВИДИТЕ [ТУК](#)**

Загуба на контрол: защо на Русия ще бъде трудно да координира износа на газ

Дмитрий Кипа, 28 АПР, rbc.ru

На пазара на LNG салдото се премества в полза на потребителите, които предпочитат краткосрочни договори. Това усложнява и без това малковероятната координация на чуждестранните доставки на втечен природен и по тръбопровод газ.

В средата на април заместник-министърът на енергетиката Алексей Текслер заяви, че през годината Министерството на енергетиката ще анализира конкуренцията в областта на износа чрез тръбопровод и на намаляването на втечения природен газ от Русия, за да подготви предложения за тяхната координация. Изявлението беше де факто фактически отговор на опасенията на "Газпром", който в края на март изпрати писмо до Министерството на енергетиката с искане за изработване на механизъм, който да позволи премахването на конкуренцията в чужбина за втечен природен газ и за газ по тръбопровод..

Изборът на пазарите

Причината за питането на "Газпром" към регулатора е пускането в експлоатация на завода за втечен природен газ Yamal, чиито първи доставки от края на 2017 г. - началото на 2018 г., не отидоха на азиатския пазар, а на ключовия за Газпром европейски пазар.

Търговецът Novatek Gas & Power продаде първата партида LNG на малайзийския Petronas, който я препродаде на Великобритания. Друга пратка е изпратена до Великобритания през март, когато по времето на много студеното време операторът на британската преносна газова

мрежа National Grid се сблъска с недостиг на газ за пръв път от осем години.

Факт е, че доставките за Европа се дължат главно на това, че в периода от декември до март, NOVATEK е изнасял газ по силата на спот договори, делът на които според VYGON Consulting ще съставлява 14,5% от обема на износа на "Yamal LNG", като се има предвид мощността на три поредни завода (2,4 милиона от 16,5 милиона тона). От април, компанията започна доставки по дългосрочни договори, в структурата на които почти 60% (8.3 милиона от 14.1 милиона тона), са азиатски потребители, включително и Китайската CNPC, която е акционер в проекта. Въпреки това е възможно, делът на европейските потребители да е по-висок от 40%: сред компаниите, сключили дългосрочни договори, има търговци (например Shell International Trading Middle East), които ще могат да продадат газа от Ямал навсякъде по света. Ето защо, на Министерството на енергетиката ще бъде трудно да създаде механизъм, който да позволи да се координират доставките на втечен и по газопровод газ.

Продължителност на договорите

Световният пазар на LNG се промени дори в сравнение с времето, когато NOVATEK стартира проекта Yamal за втечен природен газ. Ако през ноември 2013 г., един месец преди окончателното инвестиционно решение по проекта, NOVATEK подписа споразумение с испанската компания Gas Natural Fenosa за износ на 2,5 милиона тона LNG годишно в продължение на 25 години,

към днешна дата такива продължителни договори са рядкост.

Намалени са и средногодишните обеми на доставките.

Консерватизъм на инвеститорите

В близко бъдеще тенденцията ще бъде още по-силна, като се има предвид, че до 2030 г., според Poten & Partners, изтича срокът на действащите договори с общ годишен обем 213 милиона тона LNG. За сравнение: през 2016 г. според Международния газов съюз, глобалният обем на търговията с втечен природен газ възлиза на 258 милиона тона.

В резултат на тези промени се появи консерватизъм в инвестициите в сектора: през 2016-2017 години, е взето окончателното инвестиционно решение за нови проекти само от две фирми: British Petroleum, който ще строи трета фаза на завод Tangguh LNG в Индонезия, за да увеличи годишния капацитет до 11,4 милиона тона втечен природен газ, и Eni, която планира да построи съоръжение в офшора на Мозамбик - Coral South FLNG, с капацитет 3,4 милиона тона годишно. В контекста на намаляването срока на договорите, все по-трудно е за компаниите да използват механизма за финансиране на проекти, който преди това беше включен в дългосрочните споразумения за износ.

Промяна на пазарните условия

На пазара предлагането преобладава над търсенето: от 2022г., според оценката на Международната агенция по енергетика, производство на ВПГ с една трета надвишава потреблението (650 милиарда срещу 460 милиарда кубически метра). И затова газът

от малкото проекти, които през следващите години ще бъде изпълнени, компаниите ще го продават чрез краткосрочни и с малък обем договори – те трудно ще се координират с доставките на газ по тръбопровод.

На този фон, истинският проблем не е конкуренцията на втечнения природен и по тръбопровод газ, а стагнацията на износа, която ще достигне пик с пускането в експлоатация на третата част на "Ymal LNG" плавирано за средата на 2019г. Реализирането на нови LNG проекти за NOVATEK („Арктик LNG-2“) и "Газпром" ("Балтийски LNG", "Владивосток LNG") няма да е лесно, не само заради санкциите, но и заради ситуацията на световния газов пазар, които усложняват живота на компаниите. Дали това ще бъде взето предвид от регулаторите, въпросът е открит.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА Е
ДОСТЪПЕН [ТУК](#)**

Уточнение

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този бюлетин, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbssinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

За мнения и препоръки може да посетите фейсбук-страницата на бюлетина: <https://www.facebook.com/EP-Oil-and-Gas-Newsletter-501490733299005/?ref=bookmarks>

Или посетете блога на <http://cbbssinfoletter.blogspot.bg>